

Prof. UM. dr hab. n. med. Piotr Majcher
Kierownik Zakładu Rehabilitacji i Fizjoterapii
Katedry Rehabilitacji, Fizjoterapii i Balneoterapii
Wydziału Nauk o Zdrowiu
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Ocena rozprawy doktorskiej lekarz Ewy Chlebuś pt.: „Porównanie stanu funkcjonalnego chorych po udarze niedokrwiennym i krwotocznym z zastosowaniem klasyfikacji ICF”

Promotor: dr hab. n. med. Przemysław Lisiński prof. UM.

Zgodnie z uchwałą Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 stycznia 2018 roku w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (rozdział 1 § 6.3) recenzja pracy doktorskiej lekarz Ewy Chlebuś pt.: „Porównanie stanu funkcjonalnego chorych po udarze niedokrwiennym i krwotocznym z zastosowaniem klasyfikacji ICF”, wykonanej pod kierunkiem dr hab. n. med. Przemysława Lisińskiego prof. UM., jest następująca:

Problematyka udarów niedokrwiennych i krwotocznych mózgu jest obecnie ogromnym i kosztownym problemem dla osoby poszkodowanej jak i całego społeczeństwa. Powoduje nie tylko obniżenie jakości życia osób dotkniętych tym zagadnieniem, ale generującym bardzo duże koszty społeczne wynikające z samego leczenia oraz koniecznej opieki wynikającej z niepełnosprawności. Osoby dotknięte tym zespołem są coraz młodsze, a niejednokrotnie problem ten powtarza się wielokrotnie. Brak codziennej aktywności ruchowej, siedzący tryb życia społecznego i zawodowego oraz czynniki predysponujące takie jak nadciśnienie, cukrzyca, otyłość są czynnikami powodującymi stałe nasilanie się tego problemu. Kolejnym zagadnieniem jest nadal wysoka śmiertelność, szczególnie w udarach krwotocznych. Jedynie wprowadzenie wczesnej rehabilitacji neurologicznej daje szansę na powrót do zdrowia bądź ograniczenie niepełnosprawności.

Układ rozprawy doktorskiej jest typowy dla tego typu prac. Praca liczy 91 stron, podzielona jest na 14 ponumerowanych rozdziałów, które poprzedza lista skrótów stosowanych w pracy.

We **Wstępie, który jest rozdziałem 1**, autorka dogłębnie charakteryzuje problematykę udarów niedokrwiennych i krwotocznych. Rozdział ten porusza zagadnienia epidemiologiczne, kliniczne i metody leczenia tego problemu klinicznego. Na uwagę zasługuje fakt wprowadzenia do oceny klasyfikacji ICF w rehabilitacji neurologicznej pacjentów po udarze mózgu. Zagadnienia te mają odniesienia do piśmiennictwa prawidłowo cytowanego.

Rozdział 2 - Cel pracy. Główny cel pracy został sformułowany prawidłowo, ale został on podzielony na 3 zagadnienia kompatybilne z postawionymi poniżej celami szczegółowymi. Pewnym novum jest postawienie hipotezy badawczej przed celami, ale hipoteza ta jest sformułowana prawidłowo. Wynikać to może ze specyfiki, po raz pierwszy, zastosowania do oceny stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjentów po udarze mózgu klasyfikacji ICF. Do tej pory nie była ona stosowana w takiej ocenie.

Rozdział 3 – Badane grupy chorych. Badania przez autorkę zostały przeprowadzone na 94 chorych z niedowładem połowicznym po udarze mózgu, 47 po udarze niedokrwiennym i 47 po udarze krwotocznym. Wszyscy pacjenci byli podani 8 tygodniowej wczesnej rehabilitacji neurologicznej stacjonarnej prowadzonej w latach 2012-2017 w Ortopedyczno-Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego im. Wiktora Degi w Poznaniu.

Rozdział 4 – Metody badań. Metody badań zastosowane przez autorkę obejmują różnorodne skale oceny klinicznej oraz funkcjonalnej dedykowane pacjentom po udarze mózgu. Prawidłowo autorka dysertacji podaje kryteria włączenia i wyłączenia do przeprowadzonych badań. Zasługuje na uwagę fakt, że wszystkie te skale i narzędzia badawcze są walidowane lub standaryzowane oraz służą do opracowania indywidualnego kwestionariusz oceny ICF uwzględniającego zaburzenia funkcji i struktury ciała, aktywności i uczestnictwa. Ma to skutkować opracowaniem zaleceń i propozycji do właściwego zaprogramowania rehabilitacji neurologicznej. Autorka dysertacji uzyskała zgodę Komisji Bioetycznej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu na ich przeprowadzenie z dnia 22 czerwca 2017 roku – Uchwała nr 810/17.

Na str. 26 wkradły się oczywiste omyłki pisarskie dotyczące numeracji załączników dotyczących zastosowanych narzędzi badawczych.

Rozdział 5 – Metody analizy statystycznej. Zastosowane przez autorkę pracy metody statystyczne wykonywane przy pomocy pakietu statystycznego STATISTICA

version 13.1 oraz pakiet MS Excel z pakietu MS Office 2007 nie budzą wątpliwości, o ile autorka posiadała licencję na to oprogramowanie.

Rozdział 6 - Wyniki. Przedstawione przez autorkę dysertacji wyniki badań zredagowane są dobrze, w licznych czytelnych tabelach i rycinach.

Rozdział 7 – Dyskusja. Bardzo dobrze napisana dyskusja pod względem merytorycznym oraz poprawności językowej. Doktorantka w dyskusji cytuje polskie i zagraniczne piśmiennictwo. Wyniki swoich badań porównuje z wynikami innych badaczy.

Wnioski - rozdział 8. Rozdział ten zawiera 5 wniosków, pierwsze 3 są natury ogólnej a kolejne 2 wynikają z postawionych celów pracy.

Rozdział 9 i 10 – to streszczenia w języku polskim i języku angielskim.

Rozdział 11 - Piśmiennictwo – obejmuje 157 pozycji polskich i zagranicznych. Zdecydowana przewaga piśmiennictwa w języku angielskim nad pozycjami w języku polskim. Większość pozycji piśmiennictwa z ostatnich 10 lat.

Rozdział 12 i 13 to spis rycin i spis tabel uszeregowany według pozycji zamieszczania w pracy doktorskiej.

Pracę kończy **rozdział 14 - Załączniki** obejmuje 9 załączniki ze zgoda Komisji Bioetycznej na przeprowadzone badania oraz zastosowanymi kwestionariuszami i skalami do oceny.

Stwierdzam, że praca lekarz Ewy Chlebuś pt.: „Porównanie stanu funkcjonalnego chorych po udarze niedokrwiennym i krwotocznym z zastosowaniem klasyfikacji ICF” odpowiada wymogom pracy na stopień doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne i wnoszę do Wysokiej Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu o dopuszczenie do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Lublin, 10 stycznia 2020 roku

Prof. UM. dr hab. n. med. Piotr Majcher

/dokument podpisany elektronicznie/